

Klima- og miljødepartementet
Postboks 8013 Dep

0030 OSLO

Dato: **07/06/2023**
Saksnr.: **2023/34605**
Dok.nr.: **3**
Saksbehandler:
Herdis
Sigurgrimsdottir

Innspill til nasjonal handlingsplan for naturmangfold

Fylkesutvalget i Rogaland har i dag behandlet fylkeskommunens innspill til arbeidet med nasjonal handlingsplan. Fylkesdirektørens saksfremlegg og fylkesutvalgets saksprotokoll ligger ved saken. I dette brevet har vi sammenstilt fylkesdirektørens vurderinger og fylkesutvalgets tillegg til konklusjonen. Dette utgjør fylkeskommunens innspill.

Fylkesdirektørens vurderinger

Fylkesdirektøren vurderer det som mest relevant å gi innspill om viktige tema og virkemidler for nasjonal oppfølging av Naturavtalen og hva Rogaland fylkeskommune kan bidra med.

Rogaland fylkeskommune vil innlemme ambisjonene i Naturavtalen i vårt arbeid internt og mot offentlige og private aktører i Rogaland. Fylkeskommunen kan i alt arbeid ha en rolle som fasilitator for å samordne praksis mellom kommuner, og å sørge for erfaringsdeling og samarbeid. Fylkeskommunen kan også bidra gjennom utarbeiding av regionale planer og strategier, veiledning i plansaker, forvaltning av fylkesvegnettet, utvikling av naturpositive næringer og vannforvaltningsarbeid, for å nevne noe. Fylkeskommunen forvalter mange tilskuddsordninger, dersom det er behov som ikke dekkes i dag, kan fylkeskommunen ta en rolle som forvalter av statlige midler regionalt.

Fylkesdirektøren anbefaler at følgende punkter vektlegges i det videre arbeidet med stortingsmeldingen:

Felles kunnskapsgrunnlag om natur

For å ta naturhensyn i arealplanleggingen, trenger vi omforente nasjonale kart som viser hvor den viktige naturen finnes. Dette er fragmentert eller ufullstendig i dag. I dette inngår også nasjonal støtte til arbeid med areal- og naturregnskap for alle kommuner og fylker. Vi trenger mer informasjon om naturen i havet, det er derfor viktig å satse videre på marine grunnkart. Det er også viktig å tilgjengeliggjøre kartlegging av villtrekk og å legge til rette for artskartlegging innen alle artsgrupper.

Økt innsats for å verne og restaurere natur

Rogaland har, som resten av landet en overrepresentasjon av fjell i verneområdene. Det er gjort flere evalueringer av skogvernet, som peker på behov for å verne mer av verdifulle naturtyper som for eksempel edelløvskog, kystfuruskog og skog i produktive områder. Det er behov for mer midler til frivillig skogvern, for å nå det eksisterende målet på 10 % vern.

For å vite hvilke områder som bør vernes, er vi avhengige av et godt kunnskapsgrunnlag. Samtidig må vernemyndighetene gå i dialog med grunneiere for å finne de mest verdifulle områdene for vern. For å nå 30 % vern av landareal, slik målet er i Naturavtalen, bør det også ses nærmere på flere måter for å verne natur i offentlig og privat eie. Det finnes mange lokale initiativ for å restaurere natur, blant annet er det flere prosjekter i Rogaland som ser på restaurering av vassdrag og kantsoner. Dette arbeidet trenger statlig støtte for å øke fremdriften.

Bruk av lovverk og forskrifter for å ta naturhensyn

Det er behov for bedre kunnskap og opplæring i hvordan naturmangfoldlovens §§ 8-12 skal brukes i all saksbehandling, inkludert ved utøving av myndighet etter plan- og bygningsloven, jordloven, skogloven mm. Det er også behov for en klargjøring av bruk av bestemmelsene i forskrift om konsekvensutredninger, og hvordan disse skal brukes for å ta hensyn til naturverdier. Det er også viktig at regelverket er tydelig på hvem som har ansvar når natur blir ødelagt, og hvordan det følges opp.

Det finnes ingen statistikk på miljøkriminalitet i Norge, men vi observerer gjentatte brudd på intensjonene i miljølovgivningen. Det er Økokrim som har ansvaret for å etterforske miljøkriminalitet. Imidlertid kan det være behov for forsterkede virkemidler og bedre samordning på lokalt og regionalt nivå, for å følge opp brudd av mindre omfang.

Økt fokus på hverdagsnatur

Det er også viktig å ta vare på naturområder som ikke inneholder truede arter eller naturtyper. De fleste arter er vanlige og overlever utenfor verneområder. Særlig i områder med stort arealpress kan selv små naturarealer ha stor verdi, som ikke nødvendigvis fanges opp i planarbeidet. Dette ser vi for eksempel på Jæren, der naturområdene er under press fra jordbruk og utbygging. I kommunal og regional planlegging bør blågrønn struktur få økt verdi og beskyttelse, uavhengig av konkrete verneverdier.

Konklusjon, med fylkesutvalgets tillegg

Rogaland fylkeskommunes innspill vektlegger:

- Felles kunnskapsgrunnlag om natur
- Økt innsats for å verne og restaurere natur
- Bruk av lovverk og forskrifter for å ta naturhensyn
- Økt fokus på hverdagsnatur
- Biologisk mangfold avhengig av slått og beite
- Økende andel skog pga. gjengroing og stadig høyere tregrense
- Kunnskap om andel skogbruksareal som er urealistisk for drift

Vi bør samarbeide med kommuner om gjennomgang av arealplaner for gjennomføring av planvask med mål om å ta ut områder som tidligere har vært lagt inn, men som ikke er realisert.

Rogaland fylkeskommune vil framheve betydningen av en nasjonal satsing på marine grunnkart for å få fram mer informasjon om naturen i havet.

Rogaland fylkeskommune vil jobbe videre med naturmangfold i fylket, og deltar gjerne i arbeidet som gjøres i klima- og miljødepartementet.

Hilsen
Herdis Sigurgrimsdottir
fagleder

Håvard Hageberg
rådgiver

Kopi til:

Vedlegg:

Dette dokumentet er godkjent elektronisk. Oppgi vårt saksnr. når du svarer på brevet.